

tivního výzkumu již roky intenzivně zabývají, nedisponují jednoznačnými poznatky a jednoduchými radami. Nováčka v oblasti sociálněvědní metodologie by možná návštěva takové konference dokonce přivedla k přesvědčení, že přes takové množství problémů a úskalí, jaké zde bylo prezentováno, není možné se přenést a komparativní výzkum z principu nemá smysl. Nicméně vývoj metodologie nejen v této oblasti jde neustále kupředu, a stav současného poznání lze proto asi nejlépe charakterizovat parafrází vyjádření jednoho z nestorů (J. Billiet): nevíme o mnoho lépe než před dvaceti lety, jak udělat kvalitní srovnávací výzkum; o mnoho lépe nicméně víme, proč takový výzkum udělat dosud nemůžeme, a hlavně, kde bádát, abychom takový jednou schopni realizovat byli. K takto vytyčené cestě postavila konference 3MC v Berlíně nepřehlédnutelný milník.

Jiří Vinopal

5. konference Evropské asociace pro sportovní sociologii (eass)

Bled, 22.–25. května 2008

Ve dnech 22. až 25. května 2008 se konala další, tentokrát již pátá konference Evropské asociace pro sportovní sociologii (European Association for Sociology of Sport – eass). Pořadatelství bylo přiděleno slovinským kolegům a ti zvolili pro konání akce místo s okolím téměř kouzelným, město Bled na úpatí Julských Alp položené na břehu jezera a s nedalekým hradem na skále. Organizační zajištění konference a velmi pestrý doprovodný program měl na starosti organizační výbor z Univerzity v Ljubljani. Mezi aktivity doplňující prezentace a diskuse zařadili organizátoři například pěší výlet na nedaleký horský vrchol (Viševnik), návštěvu historického centra hlavního města Ljubljany i praktickou ukázkou sportovní „severské chůze“ (nordic walking). Hlavní zájem zúčastněných však mířil k samotnému

obsahu jednotlivých tematických sekcí na konferenci. Od roku 2002 pořádá eass konference postupně pokrývající svým zaměřením oblasti sportu jako významného sociálního, kulturního i ekonomického jevu s mnoha přesahy do okolních sociálních prostorů. Od sportu jako nástroje integrace přes jeho roli na úrovni lokálních komunit se tentokrát pozornost účastníků zaměřila na pestré téma shrnuté do názvu „Sport, kultura a společnost“.

Ve čtvrtek, 22. 5., se účastníci shromáždili v hotelu Toplice, aby si vyslechli úvodní přivítání organizátorů a ukázkou sportovních aktivit, jako je tanec, moderní gymnastika a různé podoby obou odvětví. Poté již přišel na řadu úvodní hlavní referát profesora Jay Coakleyho z University of Colorado. Zajištění účasti tohoto světově známého sportovního sociologa, a v osobní komunikaci zároveň velmi sympatického člověka, bylo nepochybně jedním z velkých úspěchů organizátorů. Od „klíčového“ řečníka patrně málokdo čekal prezentaci konkrétní studie či přílišné ponoření se do jednoho problému a Jay Coakley se úkolu zhostil s jistou akademickou lehkostí, když v hodinové přednášce shrnul soudobý sport v jeho nejširších kulturních přesazích a posoudil a ilustroval jeho roli jako akceleratoru a agenta moderního neoliberalismu, jenž napomáhá šíření a legitimizaci norem a vůdčích ideí, jako je soutěživost či, jak uvádí autor, „morální darwinismus“. Neméně zajímavá byla další aplikace fenoménu sportu, tentokrát na rodinu: na rodiče a děti. Sport zde hraje roli měřitelného nástroje posuzování „skutečného“ zájmu rodičů na budoucnosti jejich dětí – který je zjišťován skrze ochotu obětovat svůj čas a peníze dětským sportovním aktivitám.

Potom již nic nebránilo začátku rychlého sledu jednotlivých příspěvků rozložených do tří dnů, zpravidla v několika paralelních sekcích. Rozpis programu se zaměřoval na aktuální témata sportovní sociologie, zdaleka ne pouze v evropském kon-

textu; navíc, aktivními účastníky konference byli i kolegové z Brazílie nebo Japonska. Frekventovaným tématem byla média: mediální reprezentace sportu, styly referování o něm, např. i ve spojitosti s nacionalismem, či konstrukce moderních a post-moderních textů. Za zmínku stojí také pro českou sportovní sociologii nesmírně aktuální téma, zde v podání již zmíněného účastníka z Brazílie, prosazování se sportovní sociologie jako stále ještě poněkud opomíjeného a nepřijímaného tématu v etablovaných sociálněvědních institucích. Ovšem šíře témat sahala mnohem dál, od obvyklého spojení sportu a masové kultury, přes čistě teoretické práce až po roli sportu v lokálních politikách či sportovní aktivity mládeže a problematiku fanoušků či trenérů.

Z hlediska významu této akce jako ústředního bodu celoroční práce eass byla důležitá také volba nového řídícího orgánu této organizace, která se uskutečnila poslední den konference. Novým prezidentem se stal Georg Anders a vystřídal na tomto postu svého rakouského kolegu Otmara Weisse.

Dobrou zprávou pro českou sociální vědu bylo relativně početné zastoupení českých sociologů a zejména jejich aktivní účast na jednání v sekcích. Jejich mateřská pracoviště tvořily obě největší univerzity, Karlova a Masarykova. Přítomní nicméně zcela naplnili očekávání organizátorů, dle kterých měla být konference místem pro výměnu vědeckých informací, ale i možností pro začlenění se mladých vědců a studentů do širší sportověvědní komunity. Česká sociologie se zde představila známými jmény, dlouhodobě se zabývajících průniky sportu do sociálněvědního prostoru, jako jsou Irena Slepíčková, Ludmila Fialová či Aleš Sekot, popřípadě doktorští studenti Pavel Landa či Libor Flemr, nechyběli však ani ti na úplném začátku (Arnošt Svoboda). Ludmila Fialová a Aleš Sekot byli zároveň i moderátory sekcí s tématy Sport a zdraví a Sportovní fanoušci.

Sportovní sociologie je díky šíři témat, která zahrnuje, neobyčejně bohatá vědní disciplína. To potvrdilo i spektrum oblastí pokryté příspěvky, jež byly rozděleny do třia dvaceti sekcí autorských prezentací, včetně tří „keynote“ řečníků, a jedné posterové sekce. Bylo možné se zde setkat s úzce vymezenými tématy, či příspěvky věnujícími se konkrétní oblasti, například sportovním aktivitám spojeným s turistickým průmyslem či sociálním charakteristikám specifických skupin mezi sportovci, ale i s tématy primárně teoretickými, jako je konstrukce nacionální identity ve spojení se sportem, studium kulturních praktik a sportu (s odkazy na P. Bourdieua) nebo se vztahem sportu a médií. Všechny tyto oblasti mohly zúčastněné utvrdit v tom, že sportovní sociologie, zde v pojetí její Evropské asociace, je životaschopná a rozvíjí se mnoha směry. Věříme, že příští rok v Římě bude opět o krok dál.

Arnošt Svoboda

Konference Education, Equity and Social Justice

Praha, 16.–19. 6. 2008

V rámci oslav 660. narozenin Univerzity Karlovy v Praze uspořádal Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání Pedagogické fakulty UK mezinárodní konferenci „Education, Equity and Social Justice“, kterou zahájil prorektor Stanislav Štech. Konference se konala ve dnech 16.–19. června 2008 a účastnili se jí přední světoví odborníci zabývající se problematikou spravedlnosti ve vzdělávání, kteří přijeli z 15 zemí světa. Kromě špičkových pracovišť prestižních západních univerzit (např. University of Oxford, Cardiff University) nabídli svou perspektivu na problémy týkající se nerovnosti a spravedlnosti ve vzdělávání také vědečtí pracovníci z řady rozvojových zemí.

Koncepce konference vycházela ze snahy postihnout klíčové procesy týkající se